

АВТОРЕФЕРАТ

випускної роботи

Ткаченко Віоли Олександрівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

«Діяльність банків на валютному ринку»

(назва випускної роботи)

Спеціальність

Фінанси, банківська справа та страхування

Актуальність теми. Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що значимою ланкою фінансово-кредитних відносин у країні, які до того ж характеризують і стан міжнародних фінансових відносин в цілому, є саме валютні операції. Попри їх вагомий роль, механізм їх реалізації за для покращення рівня їх ефективності вимагає регулярного моніторингу, контролю та державного регулювання. До того ж, враховуючи той факт, що кожна угода, яка здійснюється на валютному ринку, тією чи іншою мірою, пов'язана з зовнішньоекономічними операціями, можна відмітити, що вона має прямий вплив на економічну безпеку країни. Адже, даний вид операцій, є не лише досить ризиковим, але, в свою чергу, дає можливість зовнішнім чинникам чинити безпосередній вплив на економічну систему держави. Саме тому, на сьогоднішній день, формування та реалізація концепції раціональної та ефективної організації валютної діяльності не втрачає своєї актуальності. Підсилювачем же актуальності теми сьогодні є постійне зростання обсягів операцій банків з іноземною валютою. Якраз дана тенденція є критерієм значної уваги вітчизняних та зарубіжних науковців до проблеми визначення природи валютних операцій та методів управління ними.

Стан і ступінь розробки проблеми в спеціальній літературі. Значимий внесок в розвиток економічної теорії щодо дослідження валютного ринку, валютних операцій, реалізації діяльності банківських установ на валютному ринку, а також регулювання функціонування валютного ринку здійснили такі автори, як Є. Брігхем, С. Дідура, І. Бланк, Т. Васильєва, І. Івченко, В. Лисенюк,

I. Сала та інші. Попри це, незважаючи на досить вагому кількість науковців, присвятивших увагу розгляду цього напрямку, все ж проблема визначення світового досвіду та вітчизняної практики функціонування валютного ринку та здійснення валютних операцій банків залишається відкритою для наступних досліджень.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є теоретичне обґрунтування та формування практичних рекомендацій щодо напрямів удосконалення практики здійснення діяльності банків на валютному ринку.

Реалізація зазначеної мети обумовила необхідність вирішення наступних задач:

- розглянути валютний ринок та його особливості;
- охарактеризувати поняття та види валютних операцій комерційних банків;
- з'ясувати форми розрахунків банків на валютному ринку;
- надати загальну характеристику ПАТ КБ «Приватбанк»;
- навести динаміку та структуру валютних операцій ПАТ КБ «Приватбанк»;
- оцінити ефективність діяльності ПАТ КБ «Приватбанк» на валютному ринку;
- визначити напрями розширення асортименту валютних операцій в банківській установі;
- запропонувати удосконалення методів валютного контролю в ПАТ КБ «Приватбанк»;
- оцінити можливості впровадження іноземного досвіду діяльності банків на валютному ринку.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є валютний ринок та валютні операції банків.

База досліджень. Базою дослідження виступає національна за зарубіжна банківська система в цілому, та діяльність ПАТ КБ «Приватбанк» - зокрема.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретичні та практичні аспекти здійснення валютних операцій банками в контексті світового та вітчизняного досвіду.

Методи дослідження. Досягненню мети сприятиме застосування цілої низки методів. До яких належать: метод науково абстракції, який сприяє при визначенні категоріального апарату; діалектичний метод – для визначення інструментів державного регулювання валютного ринку; методи аналізу та синтезу – за для визначення особливостей реалізації валютних операцій; методи порівняння та систематизації – для визначення спільних та відмінних рис здійснення валютних операцій банків різних форм власності; статистичні та графічні методи – для аналізу динаміки та структури валютних операцій банків та валютного ринку в цілому.

Інформаційна основа дослідження. Інформаційною базою дослідження виступили наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених, нормативно-правові акти, статистичні дані, офіційні дані НБУ, фінансова звітність ПАТ КБ «Приватбанк».

Науково-практична значимість одержаних результатів. Науково-практична значимість роботи полягає в узагальненні теоретичних та практичних аспектів світового досвіду та вітчизняної практики діяльності банків на валютному ринку.

Структура та обсяг роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел. Основний зміст викладено на хх сторінках друкованого тексту. Список використаних джерел налічує хх найменувань.

У першому розділі випускної роботи «Теоретичні засади банківської діяльності на валютному ринку» в результаті дослідження було встановлено, що валютний ринок – це система руху фінансових ресурсів, грошових потоків, відображених у взаємному укладанні угод з обміну іноземною валютою між учасниками ринку, з огляду на поточний курс.

Покупцями та продавцями на валютному ринку є комерційні банки і Національний банк України.

Сучасні макроекономічні процеси, які мають місце на валютному ринку, а зокрема проблемні ситуації щодо курсових коливань, відіграють вагомую роль в економічному житті країни. В свою чергу, валютне регулювання покликане покращити стан економічного розвитку держави, а також чинити вплив на стан певних секторів економіки, окремих галузей чи суб'єктів господарювання, а також чинити безпосередній вплив на стан країни на світовому ринку. Економічні зміни в країні, її міжнародне становище, при цьому, чинять вплив на формування та розвиток валютних операцій та відповідним чином коригують валютну політику держави. При цьому, системний підхід дозволяє формувати оптимальний режим реалізації валютних операцій, сприяти укріпленню валютного курсу національної грошової одиниці та сприяти розвитку інноваційно-інвестиційного процесу у країні.

Еволюція валютних операцій банківських установ, як ключових представників ринкової економіки встановлює реальний курс національної грошової одиниці у відношенні до тієї чи іншої валюти та сприяє формуванню валютних цінностей.

У другому розділі «Практичні аспекти діяльності банків на валютному ринку» проведено аналіз стану валютного ринку України, аналіз діяльності НБУ на валютному ринку та аналіз діяльності ПАТ КБ «Приватбанк»

Система міжнародних розрахунків є надзвичайно динамічною і постійно розвивається, тому українські комерційні банки повинні ретельно досліджувати новітні тенденції у даній сфері та намагатися виробляти заходи, які активізують залучення клієнтів, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. АТ КБ «ПриватБанк» є успішним і перспективним банком, який постійно розширює сферу своєї діяльності, покращує умови для корпоративних клієнтів. Послуги, які надає АТ КБ «ПриватБанк» своїм клієнтам, мають міжнародний рівень. Однак існує ряд проблем, які банк має вирішити, щоб зберегти лідерські позиції, наприклад: нестабільність програмних продуктів, обмежений вибір валют для відкриття рахунків, зменшення довіри клієнтів до банку. Можливими шляхами вирішення цих проблем може бути збільшення кількості

висококваліфікованих працівників у сфері програмування, вдосконалення законодавства у питаннях регулювання зовнішньоекономічної діяльності банку, додаткове страхування валютного ризику державою та розвиток нових вигідних тарифів на послуги корпоративних клієнтів у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

У третьому розділі «Ризики на валютному ринку та методи їх регулювання» досліджено ризики що супроводжують діяльність банку на валютному ринку та світовий досвід валютного регулювання. Отже в результаті дослідження ми прийшли до таких висновків.

При оптимальному співвідношенні прибутковості та ризику одночасно виконуються такі умови: жодне інше співвідношення прибутковості та ризику неспроможна забезпечити більшу прибутковість при цьому чи меншому рівні ризику; жодне співвідношення прибутковості та ризику не може забезпечити меншого ризику при даному або меншому ризик прибутковості.

Валютний ризик – ризик, пов'язаний із несприятливими (для банку) коливаннями курсів іноземних валют та цін на банківські метали. На цей ризик банк піддається при здійсненні різних операцій з іноземною валютою, наприклад купівлі-продажу валюти, надання валютних кредитів.

Через валютне регулювання держава реалізує у своїй діяльності та на валютному ринку національні політичні та економічні інтереси. Валютне регулювання реалізується безпосередньо шляхом ухвалення законодавчих актів та дій виконавчої влади, а також побічно – з використанням економічних, зокрема валютно-кредитних, методів на поведінку суб'єктів ринку.